

1236-1236- OFP - Acta Capitulum Generalium Parisius Celebrati

[MOPH 3 (1220-1303): Digitale Bibliothek Spezial: Constitutiones et Acta Ordinis Fratrum Praedicatorum, P. 157 (cf. MOPH 3*, P. 0)]

Hee sunt constitutiones capituli
generalissimi Parisius celebrati anno
Domini · M° · CC° · XXXVI° ·

Magister aut priores provinciales non mutant acta capituli generalis vel provincialis nisi forte in speciali causa necessaria et utili.

Item. Nulla domus de cetero detur nisi a priore provinciali et diffinitoribus provincialis capituli fuerit postulata. nec concessa ponatur nisi ubi predicti decreverint expedire.

Item. Priores provinciales commissas sibi provincias curent visitare. cum tamen commode non valuerint poterunt committere vices suas.

Item. Priores provinciales conversos non recipiant nisi conventuum ubi fuerint induendi. nec fratres conversi vadant extra domum soli. nisi cum clerico vel converso.

Item. Nullus fratrum nostrorum legat in prophetis et in psalmis; alium sensum litteralem nisi quem sancti approbant et confirmant.

Item. Ubi dicitur. fratres non utantur lineis ad carnem; addatur. nec etiam infirmi. lintheamina omnino removeantur de infirmitoriis nostris.

Item. In domibus nostris non sint nisi duo loca in quibus infirmi vel debiles comedant. unus carniem et alius ciborum aliorum. nisi fuerit evidens necessitas aut urgens infirmitas. Similiter nec alii fratres comedant. nisi in communi refectorio vel domo hospitum.

Item. Nullus excepto magistro ordinis qui in communi tollerari possit. habeat specialem locum ad iacendum. nisi propter rerum custodiam. lectoribus tamen secundum discrecionem priorum provideatur.

Item. Fratres nostri infirmi in locis ubi conventum non habemus; carnes extra domos non comedant.

Item. Ubi dicitur in constitutionibus. itinerantes tamen bis possunt refici. addatur. nisi in adventu domini et-xla-

Item. In constitutionibus ubi dicitur. super saccos et stramina iacere licebit; addatur. extra domum autem sicut eis stratum fuerit; iacere poterunt. ne hospites molestentur. qui autem culcitram pecierit; ieiunet · i · diem in pane et aqua.

Item. Ubi agitur de silencio et dicitur. prior ad mensam loqui poterit. illud removeatur. et dicatur sic. in mensa autem ubique omnes fratres intus scilicet et extra silentium teneant. tam priores quam alii. excepto uno qui maior fuerit inter ipsos. vel alio cui pro se loqui commiserit. et tunc ipse taceat. Si quis vero illud silentium fregerit ex proposito. vel loquendi licenciam dederit. in uno prandio tantum; aquam bibat absque dispensacione et similiter unam disciplinam coram omnibus recipiat in capitulo. de hiis autem excipiuntur infirmi decumbentes.

Item. Omnes fratres nostri singulis annis semel omnia sibi commissa prioribus suis exponant pariter et exhibeant eorum disposicioni; omnia relinquendo.

Item. Quilibet prior cum conventu scribat singulis annis priori suo provinciali et diffinitoribus capituli provincialis debita domus. ponentes nichilominus causas debitorum.

Item. Confirmamus hanc constitutionem. ut nulla domus nostri ordinis transferatur de provincia ad provinciam; nisi per tria capitula fuerit approbatum.

Item. In constitutionibus ubi dicitur. quod si in anno electionis magistri fratres sunt diffinitores. quod priores provinciales admittantur ad diffinicionem. addatur. quod si priores illo anno habeant diffinire; unus de qualibet provincia de fratribus electoribus qui in suo provinciali capitulo ad hoc fuerit electus ad diffiniendum cum eis pariter (ad) admittatur.

Item. Conventus qui mittit accusationes ad capitulum generale vel provinciale. scribat de quolibet articulo numerum et nomina accusancium. et si accusat de visu vel auditu. et nullus accuset de auditu nisi dicat a quo audierit.

Item. Ubi dicitur quod accusationi et correctioni professi post annum sue professionis poterunt interesse. radatur post annum. et ponatur. post triennium ab ingressu ordinis.

Item. Ubi dicitur. in constitutionibus non deponatur magister nisi pro heresi radatur. pro heresi. et ponatur. pro crimine.

Item. Confirmamus hanc constitutionem. quod electio prioris provincialis spectet tantum ad priores conventuales cum duobus fratribus de quolibet conventu ad hoc electis. omnibus fratribus ad illum pertinentibus si commode fieri potest convocatis.

Item. Fratres post annum sue professionis tantum; admittantur ad electionem prioris conventualis. Item. Illam. nulla peticio offeratur provinciali capitulo nisi a conventu. nec generali nisi a provinciali.

Item. Generalissimum capitulum non convocetur. nisi quando maior pars provinciarum pecierit. vel magistro visum fuerit expedire; Provincie que petunt scribant causas quare petunt. de hiis tamen capitulum generale non habebit iudicare. utrum sufficiant vel non. sed scribantur; ut ante capitulum fratres de hiis possint habere collacionem. provinciales autem cum duobus fratribus a capitulo provinciali electis; tale capitulum celebrandi habeant potestatem. et duobus annis ante pronuncietur. nisi fuerit urgens necessitas.

Item. Confirmamus hanc constitutionem. quod in constitutionibus ubi dicitur; ea propter unitati et paci etc. volumus et declaramus ut constitutiones nostre non obligent nos ad culpam. set ad penam. nisi propter contemptum vel preceptum¹.

Item. In constitutionibus ubi dicitur. in electione magistri secundum formam inferius positam. radatur inferius positam. et ponatur. canonicam. Cum vero per disquisitionem. vel scrutinium voluntatum procedet electio; tres de prioribus provincialibus. qui inter alios provinciales nostre religionis habitum primitus susceperunt. vota singulorum seorsum et ad partem in conspectu omnium audiant et disquirant. et ille in quem maior pars medietate eligendum concordaverit; verus magister ordinis habeatur. si vero in partes inaequales se dividerint; ille in quem plures medietate omnium qui debent eligere consenserint; ex vi talis electionis. et huius constitutionis sit magister. cetera radantur usque. quod si aliquem. etc.

Priore conventuali mortuo vel amoto. conventus eligat sibi priorem infra mensem. postquam ei innotuerit. alioquin prior provincialis eidem conventui provideat de priore.

Item. Priore provinciali mortuo vel amoto. prior qui locum eius obtinet. teneatur convocare quam cicius poterit commode electores. et statim prior provincialis eligatur. et capitulum provinciale celebretur. nisi iam fuerit celebratum. si statim non elegerint qui debent eligere; potestas eligendi vel providendi ad magistrum ordinis transferatur.

Item. Vestes noviciorum quando professionem faciunt. benedicantur. ad minus scapulare.

Item. Priores nostri sive provinciales sive conventuales pecuniam penes se non servant. sed apud fratres deponant. nec sine testimonio et consilio fratrum; expendant.

Item. Approbamus ordinationem studii factam in penultimo capitulo Parisius celebrato. excepto quod fratres bibliam perlegere non teneantur.

Item. Quando dicitur. Laudate dominum omnes gentes; fratres non sedeant. et eo finito sedeat chorus ille qui prius sedere debuerat.

Admonemus ne extranei recipiantur ad comedendum in infirmaria fratrum. Item. Certa prebenda nulli exteriori detur in domibus nostris. Item. Humilitas habitus observetur. Item. Admonemus priores quod confessores maturos ponant discretos et securos. et quando vadunt foras; invicem se diligenter custodiant. et confessores instruuntur de confessionibus audiendis.

Item. Admonemus priores ut servant diligenter constitutionem de predicatoribus mittendis. examinandis et instruendis.

Item. Nullus audeat narrare quod audierit ab alio. nisi eum qui narraverit velit publicare. et si publice infamat; publice satisfaciat. nec confessor eum aliter absolvat.

Volumus et mandamus ut secundum correctionem quam faciunt fratres quibus hic iniungitur in provincia [Francie]. biblie alie ordinis corrigantur et punctentur².

Item. Memoriale de pace fratrum nostrorum et minorum. monemus et rogamus et consulimus quod priores nostri et fratres nostri diligentissime attendant quod fratres minores corde. ore. opere. ubique diligant et honorent in omnibus in quantum in eis est pacem habentes. Si quis vero contra hoc facere attemptaverit; gravissime puniatur.

Item. In hoc provideant quod neque inter se. neque coram aliis quantumcumque familiaribus obloquantur de eis. Et si eis mala de predictis fratribus aliqui sub pretextu familiaritatis et amicitie retulerint; non sint faciles ad credendum. set excusent eos. et si forsitan fratres nostros dicti fratres provocaverint. in iniuriis et contumeliis. in publico nullo modo contendant fratres nostri.

Item. Fratres nostri non faciant negociaciones librorum. Item. Monemus ne littere testimoniales dentur secularibus indifferenter. Item. Monemus fratres de iurisdictione episcoporum sicut in alio capitulo dictum est. Item. Fratres studentes certis conventibus deputati. si auferantur. refundatur eis pecunia posita in scripto. Item. Monemus quod de cetero melius teneatur silentium. et amoveatur pluralitas infinitivorum a collacionibus fratrum.

Item. Monemus quod in omnibus provinciis et conventibus fratres linguas addiscant illorum. quibus sunt propinqui.

Item. Scapulare noviciorum. benedicatur hoc modo. Oremus. domine Ihesu Christe qui tegimen nostre mortalitatis induere dignatus es; obsecramus immense largitatis tue habundanciam. ut hoc genus vestimenti. quod sancti patris ad innocencie et humilitatis indicium abrenunciantes seculo. ferre sanxerunt. ila benedicere digneris. ut hii famuli tui. qui hoc usi fuerint. te induere mereantur; Christum dominum nostrum. amen. Postea aspergatur aqua benedicta.

Anno domini · m^o · cc^o · xxxvii^o · non fuit generale capitulum celebratum. propter mortem fratris Iordanis prefati magistri qui obiit prece lenti mense februarii. anno domini · m^o · cc^o · xxxvi^o · ut dictum est supra.

Anno domini · m^o · cc^o · xxxviii^o · celebratum est Bononie capitulum generale in quo fuit electus in magistrum ordinis. die translacionis beati Dominici fere ab omnibus electoribus frater Raymundus de Penaforti Cathalanus nacione Barchinonensis. qui fuerat doctor in decretis Bononie. domini pape capellanus et penitenciaris. Qui mandante domino papa Gregorio · ix^o · compilaverat decretales. Summam eciam de casibus seu de penitencia perutilem fecit³.

[Annotationes]

1 Cf. HUMBERTI DE ROMANIS Opera de vita regulari ed. BERTHIER. Romae 1888 vol. II p. 46.

2 De correctione bibliae cf. SSOP I, 197 sqq. DENIFLE l.c. IV 263 sqq. 471 sqq.

3 De s. Raymundo de Peñaforti cf. MOPH I p. 330 sqq.

Et hec suntacta capituli.

Inchoamus hanc constitutionem ut de tercio in tercium annum mittantur de provincia in provinciam visitatores.

Item. Damus licenciam ut fratres. si incederint in minorem excommunicationem. absolvant se invicem.

Item. Volumus ut carceres fiant pro apostatis et fratribus inquietis cohercendis.

Item. Damus licenciam captivandi apostatas et corrigendi inordinate ambulantes.

Item. Concedimus ut priores provinciales eligant sibi confessores etc.

Anno domini · m^o · cc^o · xxxix^o · celebratum fuit Parisius a magistro Raymundo de penna forti; · xviim · capitulum generale.